

Nowa siedziba KTO

Teatr KTO jest teatrem niezwykłym, i takie też są jego dzieje. To prawdziwy teatr peregrynujący, po kraju i po świecie, sięgający do tradycji, wręcz do archetypów – rytuałów, procesji, moralitetu, spektaklu ulicznego, nawet tumultu, zdarzeń ad hoc. Przedziwne konsekwentnym zrządzeniem losu, do tej pory Teatr KTO nie miał własnej, stałej siedziby, niczym tytułowy *Peregrinus*. Sytuacja z pewnością była twórcza, sądząc po znakomitych efektach artystycznych działań, lecz i niepewna ... To może ulec teraz realnej poprawie, na rzecz większej stabilności.

Nowa siedziba, planowana według koncepcji artysty Aleksandra Janickiego i projektu tego autora oraz architekta Mariusza Twardowskiego z zespołem, wydaje się być idealnym miejscem dla KTO. Może zakrawać to na paradoks, że teatr wędrowny zostanie zamknięty w jednej, pudełkowej kubaturze typu black box...lecz to tylko pozory. Siedziba, zlokalizowana przy ulicy Zamoyskiego w Krakowie, w miejscu znanym szerszej publiczności jako dawne kino „Wrzos”, będzie punktem wyjścia, oparciem dla szerszych działań w przestrzeni. Tak, jak było to do tej pory, jednak w oparciu o komfort własnego domu, do którego może powrócić zdrony pielgrzym.

Zdaniem autorki tych słów, sama wspomniana lokalizacja ma genius loci zupełnie zgodny z duchem spektakli KTO. To nastrój poetycki, nostalgiczny, pod magicznym wzgórzem Krzemionek (znanym z legendy o czarnoksiężniku Twardowskim) i bujnym, starym parkiem im. Bednarskiego. To aura Podgórze, niegdyś niewielkiego, lecz samodzielnego miasta na prawym brzegu Wisły, a od nieco ponad stu lat dzielnicy Krakowa. Ulica Zamoyskiego, przebiegająca równolegle do krawędzi parku, pod samą „górką”, ma charakter z przełomu wieku XIX i XX – z kulminacjami w postaci dwóch imponujących, ceglanych budowli sakralnych, w typie dumnej architektury narodowej z okresu poprzedzającego odzyskanie niepodległości. Sama siedziba byłego kina, przebudowana w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku, mieściła niegdyś przytułek. Jej główną cechą jest nadal śliczna - mimo dodatków sprzed czterdziestu lat - fasada, o neobarokowym kształcie, pochodząca z początku okresu międzywojennego. Jak pisał w 1903 r. Kazimierz Mokłowski, znany lwowski architekt, obiekty takie mają „miłe oku formy”... miękko spływające, rodzime, zakorzenione w tradycji.

Właśnie ta fasada, oczyszczona ze zmian, zostanie jako znak i symbol miejsca, jako świadek historii. Da widzom i przechodniom pole dla własnej, swobodnej interpretacji, np. jako maska teatralna czy scenograficzna zastawka. Za nią i obok niej, respektując jej autentyczną materię, rozegra się projektowany spektakl nowej, funkcjonalnej przestrzeni teatralnej. Logiczna kompozycja nie narusza charakteru niewielkiej działki, lecz doskonale go uzupełnia. Autorzy projektu świetnie wpisali tu wiele, niezbędnych dla funkcjonowania teatru, komponentów. To elementy wejść, foyer z koniecznym programem (kasy, szatnie, komunikacja, toalety), galerii, przestrzeni sali teatralnej i wielofunkcyjnej, kawiarni, zaplecza. Układ brył jest warstwowy. Kolejno są to: pozostawiona fasada, uzupełniona o element wejścia z reliefem logo Teatru, przeszklone bufory w postaci dwukondygnacyjnego foyer, czarna bryła mieszcząca scenę z możliwością co najmniej czterech aranżacji widowni, z otwieralnym dachem – okiem, białe prostopadłościanny funkcji towarzyszących, w tym kawiarni. Co więcej, nowym bryłom towarzyszą ogrody – zieleń wewnętrzna, zielone tarasy i ogród z tyłu działki, stapiający się zielenią z sąsiadującą, bujną florą parkową. Jest też wgląd w litą skałę Krzemionek przez przeszklenia w posadzce foyer.

Tak czytelna sekwencja przestrzeni nowej siedziby – od uroczej fasady, przez machinę teatru po tajemniczy ogród, początkowo niewidoczny, z możliwością projekcji w kinie letnim - służy teatrowi i samemu życiu. Nie komplikuje nic nadmiernie, lecz ułatwia działanie wyobraźni potencjalnego widza, swoją obecnością i treścią stosownie ożywia senną przestrzeń miejską i oddaje całe pole sztuce. Kto pozostanie obojętny na tak inspirującą propozycję?

Tekst: Marta A. Urbańska, dr inż. arch. IARP SARP

Autorzy:

Projekt koncepcyjny: art. Aleksander Janicki. Projekt architektoniczny: art. Aleksander Janicki, arch. Mariusz Twardowski. Współpraca autorska: arch. Agnieszka Żabicka, arch. Barbara Leśniak, arch. Wnętrz Maja Gralak. Współpraca: arch. Wojciech Wokan, arch. Mariusz Pers, arch. Krzysztof Grzędziel. Prezentacja: Produkcja SAV- Studio ART.V. Koncepcja: Aleksander Janicki. Wizualizacje: Piotr Sternadel. Opracowanie graficzne: Ela Merta. Wideo - scenariusz: Aleksander Janicki. Animacja: Tomek Głodek.

Projekt: 2017

Inwestor: Teatr KTO

Powierzchnia zabudowy: 600,14 m²

Powierzchnia użytkowa: 857,18 m²

Powierzchnia całkowita: 1070,54 m²

Kubatura: 5855,90 m³